

Aktuel Graf: Hvor Højre- eller Venstreorienteret Er Din Kommune?

Benjamin Carl Egerod¹   Martin Vinæs Larsen

Resumé: I dette notat måler vi på baggrund af den førte politik på 18 områder, hvor (økonomisk) højre- eller venstrioriteret de danske kommuner er. Den mest højreorienterede kommune er Gentofte. Den mest venstreorienterede kommune er Langeland. Det er ikke altid de kommuner hvor folk stemmer mest venstreorienteret, at politikken er mest venstreorienteret.

Kommunerne kan gennem en lang række politiske beslutninger være med til at forme, hvilken slags offentlig sektor borgerne møder i sit nærområde. Konkret har kommunerne mulighed for at sætte sit præg på skattepolitik, udgiftspolitik, organisering af kommunens levering af offentlige services, niveauet af egenbetaling for offentlige services samt omfanget af offentlige services. Tilsammen gør dette at nogen kommuner kan anses for at være mere højreorienterede i deres økonomiske politik hvorimod andre kan anses for at være mere venstreorienterede. Det kan dog som borger være svært at regne ud præcis hvor højreorienteret eller venstreorienteret ens kommune er, idet man jo typisk kun har indgående kendskab til den offentlige politik igennem interaktioner med den offentlige sektor i ens nærområde, og derfor har begrænset mulighed for at sammenligne på tværs af kommuner.

I dette notat prøver vi forud for kommunalvalget 2017 at give et indblik i præcis hvor højre- eller venstrioriterede den førte politik i de danske kommuner er. Vi fokuserer udelukkende på

¹Graduate Student, e-mail: benjamin.carl.egerod@ifs.ku.dk.

den økonomiske politik. Dette skyldes primært at værdipolitiske indikatorer (såsom miljø og integration) ikke er umiddelbart tilgængelige. Vi mener alligevel, at vores notat giver et godt indblik i kommunernes politik idet langt de fleste beslutninger der træffes på kommunalt plan handler om økonomisk politik – mere konkret hvordan den *lokale* velfærdsstat skal drives.

Hvordan Måler Vi Hvor Højreorienteret en Kommune Er?

Vi baserer vores mål af kommunernes førte politik på 18 forskellige indikatorer, der falder i fem kategorier: skattepolitik, udgiftspolitik, organisering af kommunen, egenbetaling og offentlige services. De konkrete politikområder kan ses i tabel 1. Vi har rekvireret information om kommunens politik på disse forskellige områder i Økonomi og Indenrigsministeriets database over kommunale nøgletal.

Vi har kun inkluderet politik, der kan sættes direkte af kommunens politikere. Vi har derfor ikke inkluderet udfald der kan påvirkes af ført politik (f.eks. arbejdsløshed eller grad af iværksætter).

Vi bruger alle 18 indikatorer til at estimere, hvor højreorienteret den førte politik er i hver enkel kommune. I afsnittet nedenfor forklarer vi hvordan vi har gjort dette.

Teknisk Estimation

For at samle disse forskellige indikatorer til et samlet mål bruger vi en metode, der er blevet brugt til at måle offentlig politik i de Amerikanske stater: en bayesiansk latent variabel teknik. Vi konceptualisere således kommunalpolitik som et latent træk ved en kommune, der påvirker hvordan de fastsætter politik på tværs af de 18 områder. Vi modellerer forholdet som følger

$$F_{ik} \sim N(F_{ik}^*, \phi)$$

$$F_{ik}^* = \beta_k H_i - \alpha_k,$$

hvor F er den observerede politik på området k i kommune i . Vi antager, at fordelingen af disse observerede politikker er trukket fra en normalfordelt latent variabel F^* , som har variansen ϕ .

Tabel 1: Indikatorer

Hvilken type politik?	Hvornår er man mere højreorienteret?
<i>Skattepolitik</i>	
Indkomstskat (pct.)	Lavere
Skatte tryk (pct.)	Lavere
Grundskyld (promille)	Lavere
<i>Udgiftspolitik</i>	
Udgifter pr. indbygger (kr.)	Lavere
Udgifter pr. skoleelev (kr.)	Lavere
Udgifter pr. ældre (kr.)	Lavere
<i>Organisering af kommunen</i>	
Antal kommunalt ansatte (pr. 1,000 borgere)	Lavere
Udlisering af opgaver (pct.)	Højere
Andel af varer og tjenesteydelser købt privat (pct.)	Højere
<i>Egenbetaling</i>	
Vuggestueplads (kr.)	Højere
Børnehaveplads (kr.)	Højere
SFO plads (kr.)	Højere
Aflastningsophold (kr.)	Højere
Udbragt mad til ældre (DKK)	Højere
Plejhjemsplads (DKK)	Højere
<i>Offentlige services</i>	
Almene boliger (pct.)	Lavere
Klassekvotient i folkeskoler	Højere
Tilskud til pasning af børn i hjemmet (Ja=1, Nej=0)	Højere

H er den variabel vi er interesseret i – den latente variabel der måler den underliggende ideologi i de kommunalpolitiske beslutninger. β og α repræsenterer sammenhængen mellem den latente variabel H og den forventede værdi for det enkelte politikområde.

Før vi tilføjer de 14 politikområder til vores målemodel reskalerer vi variablene så de får gennemsnit der er lig nul og en varians der er lig 1. Derudover rekoder vi alle variable, således at en højere værdi indikerer en mere højreorienteret politik, jf. tabel 1.

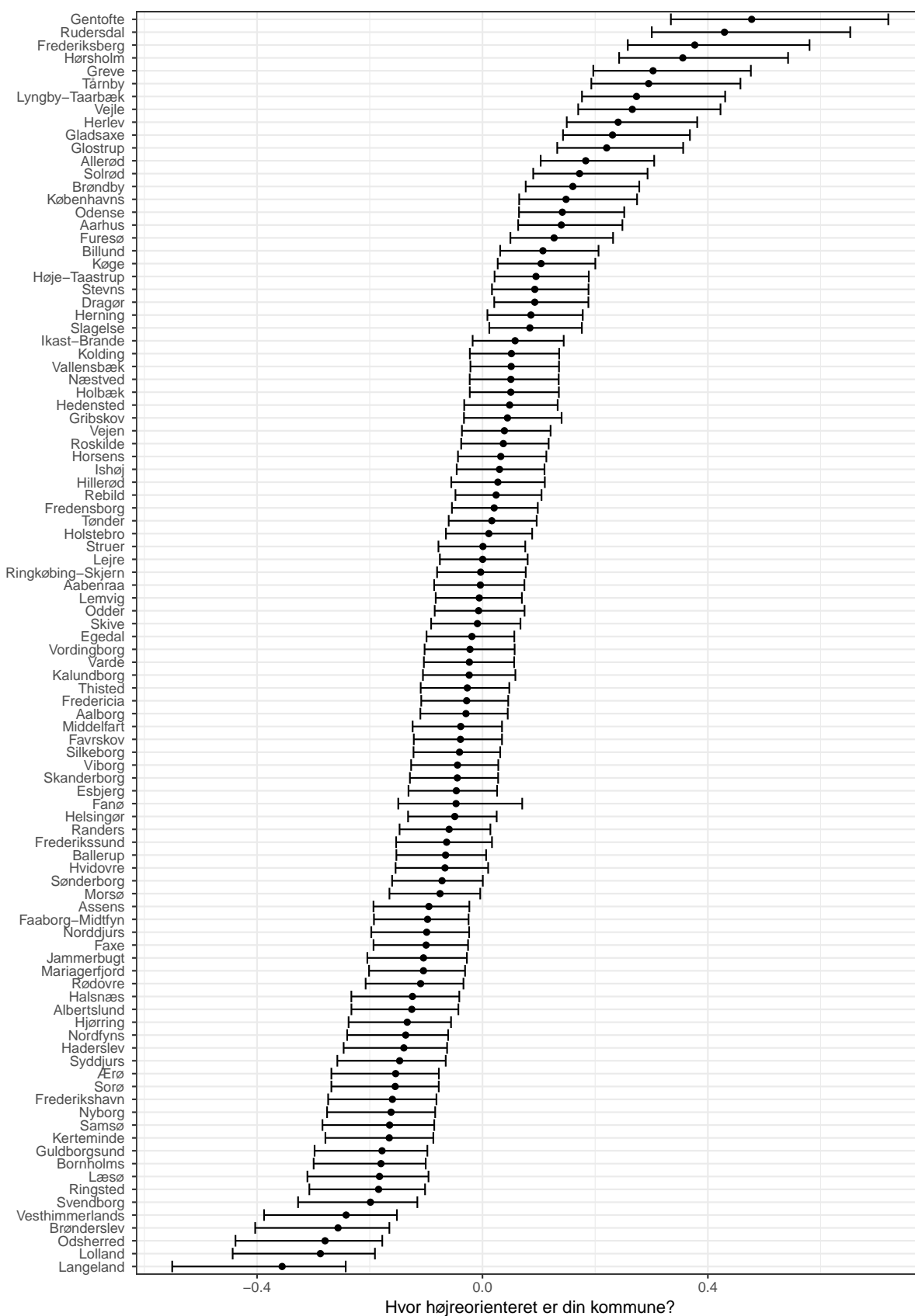
For at identificere retningen af vores ideologimål tvinger vi β_k til at være positiv. Lokation og den overordnede skala identificeres ved at sætte standard normalfordelinger som prior fordelinger. Alle præcisionsparametre er estimeret ved brug af uinformative gamma priors.

Estimationen udføres ved at initiere en “random walk” over parameter-rummet defineret af modellen ved brug af Gibbs sampleren. Vi kører 50.000 iterationer af modellen, hvor de første 25.000 er “burn-in”.

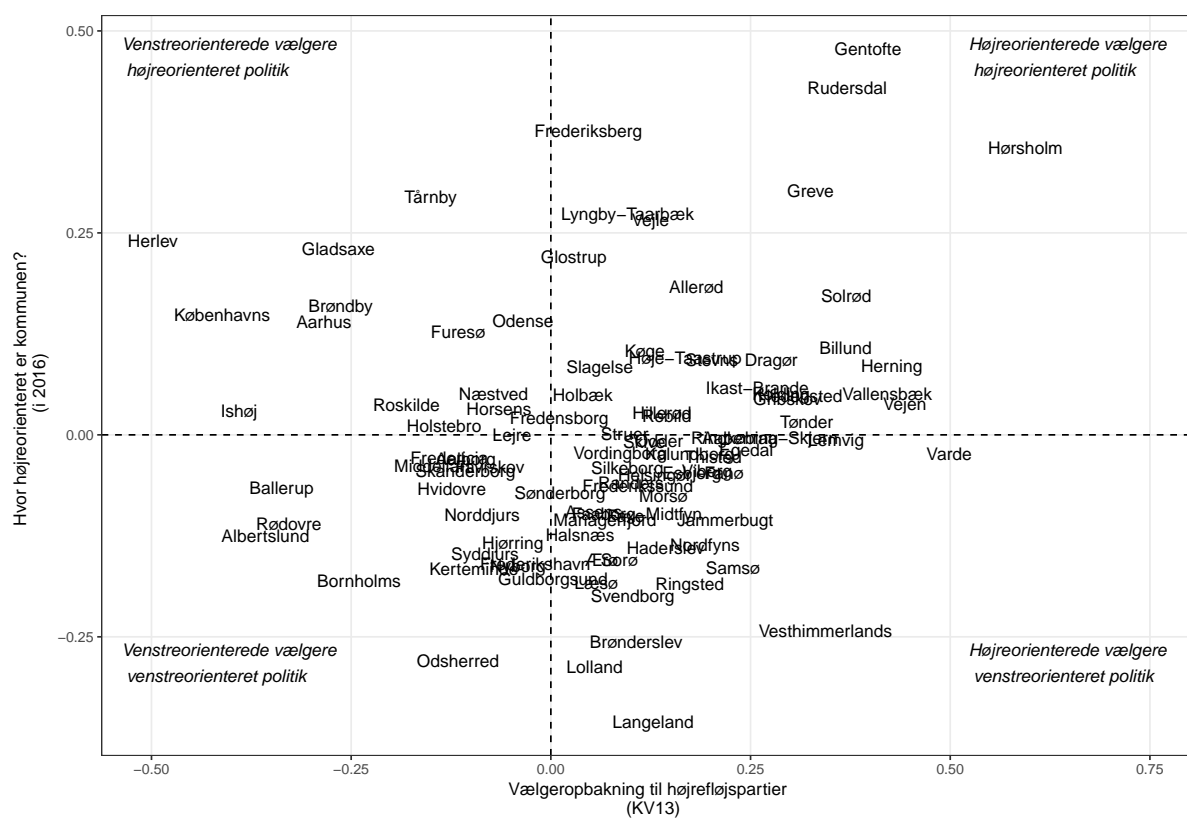
Resultater

Figur 1 giver en oversigt over hvor højreorienterede de forskellige kommuner er på baggrund af vores indeks, der inkluderer 18 politikområder. Et negativt tal indikerer at kommunen er mere venstreorienteret end gennemsnittet. Et positivt tal indikerer at kommunen er mere højreorienteret.

Figur 2 ser på sammenhængen mellem hvor højreorienterede kommunen er og nettoopbakningen til blå partier ved kommunalvalget i 2013 (dvs. opbakning til CIOV minus opbakning til ABFØ). I øverste højre hjørne af denne figur finder vi kommuner, der har højreorienteret politik og højreorienterede vælgere. I nederste venstre hjørne finder vi kommuner, der har venstreorienteret politik og vælgere. I de to andre hjørner finder vi kommuner hvor der er en umiddelbar uoverensstemmelse mellem den førte politik og vælgernes stemmeadfærd.

Figur 1

Figur 2